

A 2009/1. SZÁM TARTALMA

Süth M.: Újévi köszöntő / 3

LÓGYÓGYÁSZAT

Nagy K., Bodó G.: A megtámasztásos levegőnyelés és gyógykezelésének új lehetőségei. Összefoglaló közlemény / 6

Szeredi L., Tenk M., Jánosi Sz., Pálfi V., Hotzel, H., Sachse, K., Pospischil, A., Bozsó M., Glávits R., Molnár T.: A lovak vetéléseinek és az újszülött csikók elhullásainak vizsgálata magyarországi esetek kapcsán 1998 és 2000 között. Rövidített másodközlés / 15

KÉRDŐZŐK

Kukovics S., Gergátz E.: A juh mesterséges termékenyítése üzemekben / 19

BAROMFI

Laczay P.: A baromfi húsvizsgálata és a hús bírálata: jogszabályi előírások és egy peres ügy tanulságai / 25

KISÁLLAT

Jakab Cs., Szász A. M., Kiss A., Schaff Zs., Rusvai M., Szabára Á., Kulka J.: Klaudinexpressziós vizsgálatok kutyák szolid emlőrákjának tüdőáttéteiben / 31

Zwick, M., Hübner, C., Pepler, Ch., Kramer, M.: A máj, az epehólyag és az epeutak sebészete kisállatokban / 40

ÁLLATKERTI ÁLLAT

Kovács K., János I., Papp E.: Afrikai elefánt-bika (*Loxodonta africana*) megnyílt agyarpulpaüregének lézerkezeléssel támogatott tömése. Esetismertetés / 46

KEDVENCÁLLAT

Gál J., Szabó Z., Pazár P., Andócs G., Balogh L., Oppe N.: A sisakos kaméleon (*Chamaeleo calyptrotus*) nano SPECT/CT tájékoztatása és vizsgálati lehetőségek / 51

TOXIKOLÓGIA

Lehel J.: Állati eredetű mérgezések. Irodalmi áttekintés. 6. Emlősök és madarak okozta mérgezések / 58

LEVÉL A SZERKESZTŐSÉGHEZ

Jakab Cs., Balka Gy.: Szívbillentyű ritka rendellenessége (*Levél a szerk.*) / 45

IN MEMORIAM

Dr. Forray Antal (1923–2008) (*Vass P.*) / 50

Dr. Horváth György (1928–2008) (*Solti L.*) / 64

Nagy K. – Bodó G.:

**A MEGTÁMASZTÁSOS LEVEGŐNYELÉS ÉS GYÓGYKEZELÉSÉNEK ÚJ
LEHETŐSÉGEI. ÖSSZEFOGLALÓ KÖZLEMÉNY**

A szerzők áttekintik a lovak egyik legnagyobb gyakorlati jelentőségű sztereotip viselkedészavarának, a megtámasztásos levegőnyelésnek jelenleg alkalmazható gyógykezelési lehetőségeit, és egy új viselkedésterápia alapelveit. Rámutatnak az állatok sztereotip viselkedészavarai és a humán kényszerbetegségek közötti azonosságra. A kényszerbetegségek leghatékonyabb gyógykezelésének a viselkedésterápiás módszerek és a gyógyszeres kezelés kombinálását tartják. Véleményük szerint a megtámasztásos levegőnyelés megelőzésének és gyógykezelésének hatékonysága nagymértékben növelhető lenne a sebészi, a viselkedésterápia, valamint gyógyszeres kezelés együttes alkalmazásával.

Szeredi L. – Tenk M. – Jánosi Sz. – Pálfi V. – Hotzel, H. – Sachse, K. – Pospischil, A. – Bozsó M. – Glávits R. – Molnár T.:

A LOVAK VETÉLÉSEINEK ÉS AZ ÚJSZÜLÖTT CSIKÓK ELHULLÁSAINAK VIZSGÁLATA MAGYARORSZÁGI ESETEK KAPCSÁN 1998 ÉS 2000 KÖZÖTT. RÖVIDÍTETT MÁSODKÖZLÉS

A szerzők hároméves időszakban (1998–2000) a lovak vetéléseinek és az újszülött csikók elhullásainak okát vizsgálták Magyarországon. A vetélt lómagzatokból és az újszülött csikókból, összesen 96 esetből gyűjtöttek mintát, amelyeket kórbonctani, kórszövettani, immunhisztokémiai (IH), szerológiai és különböző mikrobiológiai módszerekkel vizsgáltak meg. A vetelés és az újszülött csikók elhullásának oka 67/96 (70%) esetben volt meghatározható: vírusos eredetű 22 (23%), vírusos és egyúttal baktériumos ok 1 (1%) esetben, baktériumos eredetű 23 (24%), protozoon okozta 1 (1%),

gombás eredetű 2 (2%) esetben. Fertőzésre gyanút keltő elváltozásokat 2 (2%), míg nem fertőző okot 16 (17%) esetben mutattak ki. A ló vetélésének és az újszülöttkori csikóelhullásoknak az oka az esetek többségében felderíthető, amennyiben a teljes hulla és egyúttal a magzatburkok is vizsgálatra kerülnek. Az olyan érzékeny módszerek, mint a PCR és az IH alkalmazása a részletes patológiai vizsgálatokkal együtt, nagyban elősegíti a fertőző eredetű lóvetélések diagnosztikáját.

Kukovics S. – Gergátz E.:

A JUH MESTERSÉGES TERMÉKENYÍTÉSE ÜZEMEKBEN

A juh mesterséges termékenyítése minimálisra zsugorodott az elmúlt évtizedekben Magyarországon. Amíg az 1960-as évek közepén az anyajuhállomány több mint 60%-át, addig 2007-ben alig 2%-át termékenyítették mesterségesen. A szerzők 10 mesterséges termékenyítést alkalmazó juhászat (mintegy 8–9 ezer, különböző fajtához tartozó anyajuh) adatait és eredményeit értékelték.

Megállapították, hogy a mesterséges termékenyítés a mai üzemi gyakorlatban eredményesen alkalmazható, akár 90% feletti termékenyülés is elérhető. A juhász vagy tulajdonos által végzett termékenyítés sikeresebbnek bizonyult, mint a szolgáltató által végzett munka.

Laczay P.:

A BAROMFI HÚSVIZSGÁLATA ÉS A HÚS BÍRÁLATA: JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOK ÉS EGY PERES ÜGY TANULSÁGAI

A szerző áttekinti a baromfi húsvizsgálatának jogszabályi előírásait, majd egy nagy brojlercsirketétel vágóhídi kobzása miatt indított peres ügy tanulságait elemzi. Kiemeli, hogy a hús emberi fogyasztásra való alkalmatlanná nyilvánításakor alapvető fontosságú az észlelt elváltozás lehetséges okának feltárása is.

Jakab Cs. – Szász A. M. – Kiss A. – Schaff Zs. – Rusvai M. – Szabára Á. – Kulka J.:

KLAUDINEXPRESSZIÓS VIZSGÁLATOK KUTYÁK SZOLID EMLŐRÁKJÁNAK TÜDŐÁTTÉTEIBEN

A szerzők kladinexpressziós és mikroérsűrűség-vizsgálatokat végeztek a kutyák grade III-as szolid szimplex infiltráló emlőcarcinomáinak tüdőáttéteiben. Eredményeiket korábbi vizsgálataikkal hasonlították össze.

Kovács K. – Járos I. – Papp E.:

AFRIKAI ELEFÁNT-BIKA (LOXODONTA AFRICANA) MEGNYÍLT AGYARPULPAÜREGÉNEK LÉZERKEZELÉSEL TÁMOGATOTT TÖMÉSE. ESETISMERTETÉS

A szerzők egy 4 éves afrikai elefánt-bika 26 cm-es, töredezett, jobb oldali agyarának gyökerkezelését végezték el. Az agyar törésének korrekciója során megnyílt pulpaüreg kezelésére 4 nap múlva került sor. A fertőzött pulpát 4,5 cm mélységig lézerrel sterilizálták, alábélelést követően zárótömést helyeztek el. A szerzők ismertetik a kezelés előnyeit és eredményét.

Gál J. – Szabó Z. – Pazár P. – Andócs G. – Balogh L. – Oppe N.:

A SISAKOS KAMÉLEON (*CHAMAELEO CALYPTRATUS*) NANO SPECT/CT TÁJANATÓMIÁJA ÉS VIZSGÁLATI LEHETŐSÉGEK

A szerzők munkájuk során nano SPECT/CT technikával megjelenítették és rögzítették a sisakos kaméleon (*Chamaeleo calyptratus*) anatómiai felépítését. Megadták az ép szervek helyeződését és anatómiai jellemzőit. Leírták a röntgen- és a CT-vizsgálati módszer során az egyes anatómiai képletek esetleges képi eltéréseit.

Lehel J.:

ÁLLATI EREDETŰ MÉRGEZÉSEK. IRODALMI ÁTTEKINTÉS. 6. EMLŐSÖK ÉS MADARAK OKOZTA MÉRGEZÉSEK

A szerző röviden ismerteti az emlősök – kacsacsőrű emlős, cickány – és a madarak közé tartozó, mérgezést okozó fajokat, azok elterjedését, méreganyagukat, méregkészüléküket, a mérgezés során jelentkező klinikai tüneteket és a gyógykezelés lehetőségeit.